

MISSIÓ, LÍNIES ESTRATÈGIQUES I OBJECTIUS

Activitat Física i Esport

“Allò més important de l'esport no és guanyar,
sinó participar,
perquè allò essencial de la vida no és l'èxit
sinó esforçar-se per aconseguir-lo.”

PIERRE DE COUBERTIN

MISSIÓ

Promoure l'esport i l'activitat física
com a instruments per viure els valors
i fomentar el benestar integral de les persones.

Idea general

L'activitat física i l'esport reflecteixen els valors de les persones que els practiquen i de la societat on es desenvolupen. Mitjançant la pràctica esportiva s'experimenten uns determinats valors, que deixen de ser un concepte o un discurs per convertir-se en vida, a través d'unes accions concretes. Per tant, l'activitat física i l'esport esdevenen una eina potent per a l'adquisició de valors constructius i per a la transformació positiva de la societat. Gràcies al seu gran potencial emocional, l'activitat física i l'esport, entesos de forma àmplia en qualsevol de les seves dimensions, poden promoure el benestar personal i la cohesió social, i esdevenir, alhora, un motor econòmic per al país. Això no obstant, cal convertir aquest potencial en una realitat. Per aquest motiu, les propostes d'aquest àmbit s'encaminen a promoure aquells aspectes més valuosos del sistema esportiu i a transformar-lo per tal que l'activitat física i esportiva posi sempre, per davant de tot, la persona, en un sentit integral.

Situació actual

En l'esport de competició, l'interès desmesurat per la victòria esportiva sol comportar situacions en què preval el resultat per damunt del procés a través del qual s'hi arriba. I això es dona tant en l'esport d'alt rendiment i de l'espectacle, com en l'esport de lleure o en edat escolar. Aquest fet sovint genera exclusió, abandonament de la pràctica esportiva, autoestima baixa, i fins i tot, violència. D'altra banda, la dualitat cos-ment que encara preval

en la nostra societat tendeix a fer oblidar la visió integral de les persones i el gran potencial que significa la comprensió de l'ésser humà com un tot.

Proposta

Cal anar més enllà de la idea que tenim un cos, que és com una màquina, o un objecte, sotmès a la dictadura de la bellesa, per comprendre que som un cos, mitjançant el qual podem fer, però també sentir i expressar. La transformació d'aquesta visió és cada vegada més present en el nostre entorn mitjançant manifestacions esportives múltiples orientades al benestar, que recullen els valors propis d'un nou paradigma que cal donar a conèixer i promoure. El sistema esportiu actual ha d'aconseguir que la igualtat d'accés que s'ha assolit a principis del s. XXI es converteixi en igualtat real, en la qual tots els col·lectius -siguin quins siguin la seva condició o el seu nivell- puguin gaudir de la pràctica esportiva, d'una manera en què les diferents maneres de veure i viure l'esport siguin valorades per igual.

Entenem l'esport i l'activitat física com un àmbit sense fronteres, més enllà d'un departament o d'una parcel·la d'actuació, relacionats amb àmbits com l'educació, la salut, l'economia o el medi ambient, i per això creiem que només si adopta un enfocament transversal, l'Administració pública podrà afrontar els canvis que proposem.

Promoure l'esport i l'activitat física com a agents d'integració, cohesió i autoestima individual i col·lectiva

Definir polítiques de promoció de l'esport i l'activitat física a l'educació i foment d'una vida saludable i la vivència dels valors.

Potenciar la pràctica de l'esport i l'activitat física com a motor economicoètic lligat al país.

Garantir l'accés a la pràctica de l'esport i l'activitat física a totes les persones i els col·lectius socials i a revaloritzar la dimensió que té l'educació física en l'educació acadèmica.

Promoure l'esport i l'activitat física com a instruments per viure els valors i fomentar el benestar integral de les persones.

MISSIÓ

LÍNIES ESTRATÈGIQUES ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT

1. Contribuir amb l'esport i l'activitat física a l'educació i la vivència dels valors
2. Potenciar la pràctica de l'esport i l'activitat física com a motor economicoètic lligat al país
3. Definir polítiques de promoció de l'esport i l'activitat física com a foment d'una vida saludable
4. Promoure l'esport i l'activitat física com a agents d'integració, cohesió i autoestima individual i col·lectiva
5. Revaloritzar la dimensió que té l'educació física en l'educació acadèmica
6. Garantir l'accés a la pràctica de l'esport i l'activitat física a totes les persones i els col·lectius socials i a tot el territori

LÍNIA ESTRATÈGICA 1

Contribuir amb l'esport i l'activitat física a l'educació i la vivència dels valors

Idea general

L'esport és un canal transmissor de valors potencial gràcies al fet que en facilita la vivència.

Situació actual

En les dinàmiques pròpies de la competició, actualment hi ha una focalització excessiva en l'objectiu de l'activitat esportiva (la victòria, arribar al cim, el rècord...) més que no pas en el camí que cal seguir per assolir-lo. Per diferents motius hi ha un nombre elevat de dirigents i de formadors esportius que no tenen una formació adequada i pensada en l'acompanyament de la vivència dels valors. A més, moltes famílies posen més èmfasi en el resultat esportiu puntual d'un moment que no pas en el procés i el resultat educatiu global que s'aconsegueix mitjançant el conjunt de l'experiència esportiva de nois i noies. Considerem que aquesta situació és un dels factors més importants per explicar l'índex d'abandonament de la pràctica esportiva de competició; també s'evidencia el camí que encara s'ha de recórrer en la valorització de la diferència de gènere i de capacitats.

Proposta

Que l'esport i l'activitat física siguin realment un instrument d'educació de totes les intel·ligències, on els practicants puguin experimentar les emocions que implica la competició i aprendre a conviure-hi, on es pugui garantir una formació en valors per part de tots els formadors, i on es posin en valor la perspectiva de gènere i de capacitats per poder garantir l'accés universal real a la pràctica de l'activitat física i l'esport.

OBJECTIU 1

Una societat que dignifica la derrota en tots els àmbits de la competició esportiva, especialment en l'esport d'elit, i actua de referent per a tota la societat.

OBJECTIU 2

Una societat que integra les dinàmiques de la competició esportiva (guanyar, perdre, emocions, respecte, frustracions, etc.) en el procés d'aprenentatge, formació del caràcter i creixement personal.

OBJECTIU 3

Unes famílies que fomenten els valors en la pràctica física i esportiva dels infants i joves.

OBJECTIU 4

Uns formadors, uns tècnics esportius, uns dirigents i uns gestors d'entitats esportives que tenen una formació en els valors adequada a la seva funció.

OBJECTIU 5

Unes organitzacions i entitats esportives que posen en valor les diferències de gènere en l'oferta i la pràctica esportiva i també en la regulació dels sistemes de competició.

OBJECTIU 6

Unes entitats esportives que posen en valor la diferència de capacitats des de la promoció, la difusió i l'accés universal a l'activitat física i l'esport.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2

Potenciar la pràctica de l'esport i l'activitat física com a motor economicoètic lligat al país

Idea general

Potenciar l'esport com a sector econòmic de Catalunya.

Situació actual

El sector esportiu es perfila com un possible dinamitzador de l'economia catalana, especialment per l'afició creixent pels esports populars, sumada al gran ventall de recursos per a la seva pràctica que es disposa al llarg de la geografia del país. D'altra banda, el Govern ha de destinar molts recursos al sistema sanitari públic, que moltes vegades s'ha vist mancat de polítiques de prevenció, de les quals l'activitat física i l'esport haurien de formar part.

Proposta

Potenciar el sector esportiu com a un àmbit emergent de l'economia catalana lligat a l'oferta turística i cultural del país i a les indústries de l'experiència, de manera que es pugui diversificar l'oferta turística cap a la vessant esportiva. A més, considerem que

caldría aprofitar el potencial de l'activitat física com a element de prevenció beneficiós pel sistema sanitari públic. I, finalment, apostem pel foment de l'activitat física i esportiva en l'àmbit laboral com a element troncal del model d'empresa saludable i socialment responsable, que alhora permeti enfortir les relacions laborals, i conciliar-ne els horaris amb la pràctica esportiva.

OBJECTIU 1

Unes empreses i unes entitats vinculades al sector esportiu que promouen l'ètica i el bé comuns en totes les seves activitats.

OBJECTIU 2

Una societat que potencia l'oferta esportiva com un atractiu turístic lligat a la diversitat geogràfica i cultural del país, amb una actitud de respecte per l'entorn.

OBJECTIU 3

Unes organitzacions empresarials i unes administracions públiques que promouen el treball en equip i el bon clima laboral a través de l'activitat física i esportiva.

OBJECTIU 4

Un sistema de salut pública que optimitza els seus recursos i redueix costos a través del foment i la prescripció mèdica de l'activitat física i l'esport.

OBJECTIU 5

Unes organitzacions esportives que vetllen perquè els valors emergents (transparència, responsabilitat, bé comú) siguin a la base de la gestió econòmica de l'esport d'elit.

OBJECTIU 6

Una activitat empresarial i d'emprenedoria relacionada amb l'activitat física i esportiva que promou els valors emergents positius.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3

Definir polítiques de promoció de l'esport i l'activitat física com a foment d'una vida saludable

Idea general

L'activitat esportiva contribueix al benestar personal, en sentit físic, mental i emocional. Una visió integral de la persona que impliqui un millor coneixement del propi cos en relació amb la dimensió psicològica i afectiva de l'ésser humà pot facilitar el desenvolupament i creixement personal d'una manera equilibrada. Ser conscient de les necessitats i els límits que cada persona té condueix a una pràctica de l'activitat esportiva realment saludable i enriquidora.

Situació actual

Es constata una falta de coneixement del propi cos i dels seus límits, des d'una perspectiva integral de l'individu, fet que porta a una pràctica d'activitat físicoesportiva que pot generar situacions de risc per a la salut, en lloc de benefici. En l'àmbit de la salut, s'han dedicat esforços i recursos excessius en el tractament i la curació

de les malalties, en detriment de les polítiques de prevenció que podrien ser més efectives.

També s'observa una presència doble de nivells excessius de sedentarisme, especialment en l'adolescència, i de forma paradoxal, al mateix temps, un excés de culte al cos, amb els riscos que ambdues actituds comporten per a la salut.

Proposta

Cal aprofitar el potencial del caràcter preventiu que té l'activitat esportiva. Cal tendir cap a una pràctica esportiva basada en el coneixement del cos i el benestar, més que no pas a "l'explotació" del cos. Aquesta activitat ha d'estar motivada, especialment entre els joves, a partir d'una oferta que els sigui atractiva.

OBJECTIU 1

Una societat conscient de la importància que té fer esport i activitat física amb coneixement i responsabilitat.

OBJECTIU 2

Una ciutadania que disposa dels coneixements per poder fer una autogestió correcta de l'activitat física i esportiva.

OBJECTIU 3

Una societat que motiva i acompanya els infants i joves en l'activitat física i esportiva per descobrir-ne el talent i afavorir-ne el creixement personal.

OBJECTIU 4

Una societat que estableix una pràctica física i esportiva rica, diversa i motivadora, com a eina de prevenció i promoció de la salut i del benestar integral.

OBJECTIU 5

Unes organitzacions esportives que ajuden a la presa de consciència individual dels límits personals en l'activitat física i l'esport i dels riscos que comporta el traspàs d'aquest límits.

OBJECTIU 6

Unes organitzacions esportives que vetllen per la salut integral dels esportistes en la regulació dels sistemes de competició, i posen per davant el benestar de les persones.

OBJECTIU 7

Unes organitzacions no esportives (ciutats, empreses, hospitals, centres comercials i educatius, etc.) que promouen espais i entorns segurs i saludables de pràctica física i esportiva.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4

Promoure l'esport i l'activitat física com a agents d'integració, cohesió i autoestima individual i col·lectiva

Idea general

L'esport i l'activitat física tenen la capacitat d'enfortir i cohesionar els lligams familiars, comunitaris i la identitat nacional. Els valors de cohesió, d'identitat i de sentiment de pertinença adquireixen una importància especial quan es viuen a través de l'esport.

Situació actual

Hi ha múltiples iniciatives lligades a l'esport i a la integració social al nostre país. Ara bé, perquè l'esport sigui cohesionador cal poder-ne gaudir, i per això és important garantir-ne l'accés i adaptar l'oferta esportiva a les característiques de cada persona. En l'àmbit comunitari, l'aspiració a tenir seleccions pròpies catalanes dona visibilitat a la identitat nacional. I els grans esdeveniments esportius organitzats a Catalunya també ajuden a reforçar tant els lligams socials com els nacionals.

Proposta

La tendència apunta cap a un augment de les activitats lligades a l'esport i la integració familiar, tant des del punt de vista de la pràctica esportiva com de l'assistència com a públic en els actes esportius. Caldria promocionar aquelles activitats que, a través de l'esport, reforcen el sentiment d'identitat, de pertinença a la comunitat i a la societat, tenint en compte el paper cabdal que té el teixit associatiu esportiu de Catalunya. Per exemple, les seleccions nacionals o els grans esdeveniments esportius que serveixen per situar el país a nivell internacional.

OBJECTIU 1

Una societat que enforteix els lligams familiars i d'amistat a través de l'activitat física i esportiva conjunta, tant si és com a practicant com si ho fa com a públic.

OBJECTIU 2

Una societat i unes comunitats que fomenten el sentiment de pertinença i d'identitat mitjançant l'activitat física i esportiva.

OBJECTIU 3

Un país que forja i dóna visibilitat a la seva identitat nacional a través de l'esport.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5

Revaloritzar la dimensió que té l'educació física en l'educació acadèmica

Idea general

La pràctica de l'activitat física i l'esport forma part del desenvolupament integral de la persona, va més enllà d'aspectes físics o mecànics. Per això és vital poder garantir un paper adequat de l'educació física en l'educació acadèmica.

Situació actual

A causa de la preponderància que té en l'aprenentatge el conreu de la dimensió mental i intel·lectual, tota la formació més vinculada al cos i la que es du a terme a través del cos ha passat a un segon terme menys important. Tot i les demostracions que la pràctica regular d'activitat física té una incidència positiva sobre el benestar de les persones en els àmbits físic, psíquic i social (US Department of Health and Human Services, 2000; Duncan et al., 2004; Gray i Leyland, 2008; Hagberg et al., 1984; Puhl i Brownell, 2003; WHO, 2002, 2004, 2007, 2010). I fins i tot que l'augment de la intensitat de l'exercici físic millora del rendiment cognitiu i el rendiment

acadèmic (Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports, F.B. Ortega).

Les recomanacions que en aquest sentit fa l'Organització Mundial de la Salut (OMS) de pràctica d'activitat física i esportiva per a infants, adolescents i joves d'un mínim de 60 minuts diaris, no es compleixen en el currículum acadèmic.

Proposta

No només cal augmentar la presència de l'educació física pel que fa a la quantitat i la qualitat en el currículum escolar, sinó que és necessari que el projecte esportiu formi part del projecte educatiu dels centres. I cal garantir l'accés a l'activitat física a tots els nivells: primària, secundària, formació professional, universitat i també en l'àmbit laboral.

OBJECTIU 1

Un sistema educatiu que ofereix més quantitat i qualitat en l'educació física en tots els cursos escolars.

OBJECTIU 2

Uns centres escolars que integren els seus projectes educatius i esportius, tant en l'horari lectiu com en el no lectiu.

OBJECTIU 3

Un sistema educatiu que fomenta la pràctica de l'activitat física i l'esport en tota l'educació no obligatòria: cicles formatius, batxillerat, universitats, etc.

OBJECTIU 4

Una Administració pública i unes entitats que vetllen per l'aplicació de la legislació sobre titulacions per als formadors i tècnics esportius en tots els àmbits de l'esport.

OBJECTIU 5

Un sistema educatiu que garanteix l'accés universal a l'educació física i l'esport en tots els àmbits, i fa atenció a les persones que tenen capacitats diferents.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6

Garantir l'accés a la pràctica de l'activitat física i l'esport a totes les persones i els col·lectius socials i a tot el territori

Idea general

Cal que tota la societat -sense excepció- tingui facilitats per practicar l'activitat física i l'esport d'una manera adequada.

Situació actual

Tot i la proliferació d'equipaments esportius arreu del territori, en moltes ocasions l'ús que es fa d'aquestes instal·lacions és poc òptim. A més, s'evidencia que alguns col·lectius, com la gent gran o les persones amb discapacitats, tenen dificultats per accedir a l'activitat física i esportiva. La pràctica de l'esport i l'activitat física suposa una despesa per a l'usuari, que s'aguditza en temps de poca bonança econòmica.

Proposta

Aprofitar el gran nombre i qualitat de les instal·lacions que ja hi ha al país, per promoure-hi l'activitat en horaris de poc ús, sempre garantint-hi l'accés universal. Igualment, es proposa aprofitar espais no convencionals (parcs urbans o rurals, passeigs, camins, patis de centres educatius, etc.) per a fomentar la pràctica d'activitat física i esportiva.

OBJECTIU 1

Unes organitzacions i unes entitats esportives, públiques i privades, que promouen que es faci ús de les seves instal·lacions esportives en els horaris que són poc utilitzades.

OBJECTIU 2

Un país que promou la xarxa de voluntariat en tot el sistema esportiu.

OBJECTIU 3

Un país que promou l'aprofitament adequat d'espais no convencionals per a la pràctica de l'esport i l'activitat física, com ara parcs urbans o rurals, patis de centres docents, etc.

OBJECTIU 4

Un país que té una bona planificació geogràfica dels equipaments esportius i vetlla per la coordinació entre les institucions responsables.

OBJECTIU 5

Un país que aplica mesures per superar situacions de desigualtat (edat, condició física, capacitats diferents, orientació sexual i identitat de gènere, cultura, religió, situació socioeconòmica) en la pràctica de l'activitat física i l'esport.

